

Bilag 1: Redegørelse for anvendelsen af midlerne til en mere værdig ældrepleje i 2016

Kommune: Slagelse Kommune

Tilskud: 14,796 mio. kr.

Link til værdighedspolitik:

<http://www.slagelse.dk/borger/omsorg-og-saerlig-stoette/hjemmehjaelp-og-sygepleje/vaerdighedspolitik-for-aeldreplejen>

Tabel 1. Budget for 2016 fordelt på områder	
	Kr.
Samlet beløb	14.796.000
Livskvalitet	2.500.000
Selvbestemmelse	2.500.000
Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen	
- Plejecentre	6.026.000
- Sammen om det nære sundhedsvæsen	2.000.000
Mad og ernæring	
En værdig død, herunder ledsagelse til sygehus, læge mm.	1.500.000
Andet:	
• Ensomme ældre	200.000
Udarbejdelse af værdighedspolitik, dialog og administration mv.	70.000
Udmøntning i alt	14.796.000

Note: Midlerne skal fordeles på overskrifterne og summe til det beløb, som kommunen modtager.

BOKS 1. Hvorledes understøtter den valgte udmøntning kommunens værdighedspolitik

Byrådet i Slagelse Kommune har den 30. maj 2016 vedtaget Værdighedspolitik for ældreplejen i Slagelse Kommune, denne ses i vedlagte bilag; ”Værdighedspolitik for ældreplejen i Slagelse Kommune”.

Sundheds- og Seniorudvalget i Slagelse Kommune har vedtaget hvordan Værdighedsmidlerne skal anvendes i 2016, dette fremgår af vedlagte bilag ”Anvendelse af værdighedsmidlerne i 2016”.

Overordnet set skal følgende fremhæves:

Udmøntningen af værdighedsmidlerne indgår ikke i kommunens kvalitetsstandarder, da der er tale om nye initiativer, for derved at optimere fokus på værdighed bedst muligt.

Center for Sundhed og Omsorg arbejder med udmøntning og implementering af Værdighedspolitikken i flere sideløbende processer:

- Den samlede ledergruppe i hele Center for Sundhed og Omsorg (alle niveauer) arbejder i samlet proces med fokus på Værdighed. Målet er, at skabe kulturændring ved enhver kontakt mellem borger samt Center for Sundhed og Omsorg, således at Værdighed er et grundlæggende ”mindset” i samspillet
- ”Læring i hverdagen” for alle medarbejdere og ledere på plejecentrene
- Kompetenceudvikling af lederne på plejecentrene, med fokus på, at de skal kunne understøtte og fremme den innovative proces i hverdagen. Udgangspunktet for alt personale er, at skabe rum for værdighed i samspillet og dialogen mellem beboere, pårørende samt personalet
- Det enkelte plejecenter kan derudover disponere over beløb til livskvalitet og selvbestemmelse i form af individuelle beboerforløb og/eller fælles aktiviteter for alle beboere/grupper af beboere
- Derudover igangsættes konkrete nye initiativer som beskrevet i bilag.

Nedenfor følger en uddybende beskrivelse af de indsatser der igangsættes:

1) Livskvalitet og Selvbestemmelse: (i alt 5 mio. kr.)

Alle beboerne på plejecentrene skal opleve en øget livskvalitet og selvbestemmelse i hverdagen. Dette sker i form af såvel individuelle forløb som fælles aktiviteter.

Borgerne skal tilbydes større valgfrihed og dermed fleksibilitet i hverdagen ud fra den enkeltes ønsker og behov. Ud over de basale behov – som eksempelvis at kunne være velsoigneret, påklædning, få skiftet evt. ble/toiletbesøg, maden og spise-situationer - skal borgerne på plejecentrene opleve en mærkbar øget livskvalitet i hverdagen. Dette sker i form af motivation til deltagelse i det sociale liv og samvær, enkelte samtaler og nærvær samt højtlesning, ”holde i hånd” osv.

Konkret udbygges følgende:

- **Individuelle forløb** tilbydes de borgere på plejecentrene, som har yderligere behov, ud over hvad plejepersonalet kan yde i hverdagen og kan tilbyde i fælles aktiviteter. Der tænkes primært på de demente borgere eller borgere med andre kognitive udfordringer.

- **Fælles aktiviteter** etableres både fælles for alle beboerne på plejecentrene og i mindre grupper. Dette sker ved nye, såvel sociale som fysiske aktiviteter, både indendørs og udendørs. Målet er; sang, dans/bevægelse, ”wellness” i form af massage, fodbad osv., gå-/køreture i naturen, byen mm. for derved at vedligeholde/ styrke så vel fysiske som kognitive færdigheder.

Denne indsats sker ved, at der tilføres ekstra midler til det enkelte plejecenter (svarende til i alt 5 mio. kr., som fordeles forholdsmæssigt ud fra antal beboere), for derved at skabe mulighed for en differentieret tilgang til borgernes forskelligheder og dermed kompetencer til at understøtte den enkelte borger bedst muligt.

Nedenfor følger en gennemgang af den konkrete udmøntning som plejecentrene har igangsat. Derudover findes i bilaget; Specifikation af anvendelse, tabel 2, en yderligere specifikation pr. plejecenter.

A) Livskvalitet (2.500.000 kr.):

Med det mål, at øge livskvaliteten og give et værdigt liv hos den enkelte beboer, ansættes ekstra personale for derved at øge antal ”varme hænder”. Den enkelte medarbejder skal have kompetencer og tid til, at møde beboeren på dennes egne præmisser og ønsker.

Nogle plejecentre ansætter i resten af 2016 ekstra pædagoger, for derved at kunne etablere nye aktiviteter for og med beboerne. Andre plejecentre ansætter andre faggrupper - som eksempelvis aktivitetsmedarbejder og ergoterapeut - for derved at kunne sætte nyt fokus på det der giver livskvalitet for beboerne.

Livskvalitet ses i tæt sammenhæng med beboernes selvbestemmelse, hvilket er beskrevet nedenfor.

B) Selvbestemmelse (2.500.000 kr.):

Alle beboere skal behandles respekt og på dennes præmisser. Enhver dialog og omsorg skal finde sted i en værdig dialog, med stor fleksibilitet og valgmuligheder. Beboeren skal opleve en stor grad af selvbestemmelse i hverdagen.

Nogle plejecentre ansætter aktivitetsmedarbejder eller ergoterapeut, der sørger for at der hver dag er tilbud om gåture ud i vores omgivelser. Derudover igangsættes nye aktiviteter i hverdagen. Målet er, at der sker noget sjovt og aktivt indenfor motion og sang i alle huse flere gange om ugen. Det er afgørende, at det er beboerne, som er med til at vælge hvilke aktiviteter der skal være. Svært demente beboere får et individuelt tilbud om samvær med én af dem mindst en gang om ugen.

Andre plejecentre har, ud fra beboernes ønsker, arrangeret udflugter; Frokost på skovkro, udflugt til Den blå planet, besøg i Odense Zoo med medbragte madpakker, krobesøg i lokalområdet for at genopfriske gamle minder, besøg i Karrebæksminde.

Et plejecenter arrangerer besøg af Cirkus Arena, hvor alle beboere og deres pårørende samt personale får mulighed for en fælles oplevelse. Dette vil før og efter giver inspiration til mange snakke om cirkus samt fælles oplevelser. Andre plejecentre planlægger nye aktiviteter som eksempelvis: Underholdning – en efterårsfest for beboere og pårørende med noget musisk underholdning. Underholdning ved julefrokosterne mm.

Derudover vil der blive stillet skarpt på, at plejepersonalet i hverdagen har fokus på, at inddrage beboerne mere aktivt i eget liv og alle hverdagsaktiviteter. Et plejecenter planlægger konkret besøg af en omsorgsklovn.

På et plejecenter indkøbes demenshjælpemidler, for derved at gøre de svært demente beboere mere selvhjulpne og dermed skabe større livskvalitet i hverdagen.

Der vil generelt være stor opmærksomhed på, som en naturlig del, at inddrage beboerne samt disses pårørende i planlægningen og afviklingen af aktiviteterne.

2) Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen

a) Plejecentre (6.026.000 kr.)

Målet er, at enhver form for omsorg og pleje sker på en, for beboeren værdig måde samt med udgangspunkt i den enkeltes behov og ønsker. Personalet skal være fagligt kvalificeret, men samtidig have føling med, indlevelse i og forståelse for det enkelte menneskes forskelligheder. Det er afgørende, at den enkelte beboer oplever sammenhæng hverdagen, hvor personalet sørger for koordinering – også ift. sygehus, læger m.fl.

Samspillet og dialogen mellem beboerne på plejecentrene og deres pårørende samt personalet er i fokus, for derved at kunne forstå hinandens ”sprog” og kultur. Personalet skal i højere grad evne at opfange de signaler som beboerne direkte eller indirekte sender. Samtidig skal begreberne nærhed, moral, etik mm. bearbejdes til at være en naturlig og væsentlig del af hverdagen.

Der igangsættes forløb på alle Slagelse Kommunes 11 plejecentre, fordelt på 21 afdelinger/enheder. Der er tale om kulturændring via ”læring i hverdagen”. Udgangspunktet er den vedtagne Værdighedspolitik. Konteksten beskrives sådan: ”Jeg ser dig - Jeg hører dig - Jeg vil dig - og jeg ved at du kan ... derfor forstår jeg dig” – dette gælder i alle relationer – dvs. beboere, pårørende, personale, kollegaer m.fl.

Der er formuleret 5 hovedspor, som alle plejecentre gennemfører i efteråret 2016. Forløbene er identiske, men samtidig fleksible, så de løbende i processen tilpasses virkeligheden på det respektive plejecenter. Indholdet af de 5 hovedspor er beskrevet nedenfor:

I. Tilpasning af organisationen ud fra beboernes behov

- Værdier skaber adfærd – værdighedspolitikken og de deraf udledte værdier bruges som organiserende principper. Det giver værdighed, respekt og gode oplevelser hver dag gennem:
 - Nærhed, **selvbestemmelse**, **øget livskvalitet**, øget tryghed, valgfrihed, fleksibilitet, fysisk aktivitet, en værdig død, blive forstået og holdt af
- Maden laves eller færdigtilberedes sammen med beboerne i køkkenet i fællesopholdsstuen. Køkkenmedarbejderne er en del af plejepersonalet
- Samarbejdet og strukturen tilpasses resultatet af relations-cirklerne i størst muligt omfang

- ”Relations teamet” har ansvar for kommunikation, inddækning af planlagt fravær. Der er en eller to primære kontaktpersoner for hver beboer, der har det overordnede ansvar. Der udarbejdes en værdighedsplan for hver beboer med afsæt i livsfortællingen, værdighedsplanen er dynamisk og indgår i triageringsmøderne

II. Livshistorier/livsfortællinger som bærende princip for at have borgernes behov i fokus (Borgeren, pårørende/familien, medarbejderne og lederen)

- **Indflytningsinterview** – Guide der udvikler det eksisterende materiale og sætter fokus på selvbestemmelse og livskvalitet
- **Billedmappe eller iPad** med billeder, der er teksten med navne på situationer, bygninger og familien – Guide og skabelon laves
- IPads til alle beboere (anskaffet af borgeren eller de pårørende), der samler **stjernestunder** fra dagligdagen og giver mulighed for dialog ved måltiderne samt hyggestunder med medarbejderne eller familien. Kan nedsætte den dårlige samvittighed, at de pårørende kan se deres kære har det godt når de ikke er der
- Temadage med fokus på en beboer: Livshistorie, besøge familiens hjem, nyde livretter, deltage i fritidsinteresse – der giver selvbestemmelse og livskvalitet
- Venskaber og fællesskaber i dagligdagen: Aktivitetskonsulenter, der planlægger og driver aktiviteterne i samarbejde med kontaktpersonerne, pårørendegrupper, motion hver dag, dialog hver dag, stjernestunder hver dag, kærlighed hver dag
- Sansestimuli for ældre med demens, der sikrer, at de bliver forstået og deres signaler bliver opfattet som ressourcer og ikke som besvær.

III. Nærvær og kontakt i dagligdagen – kærlighed i professionelle relationer i dagligdagen – Hvem holder du mest af og hvem holder mest af dig?

- Relations cirkler begge veje, hvor beboerne og pårørende bliver hørt, det giver selvbestemmelse og livskvalitet
- Lederne afdækker, ud fra sit kendskab til beboerens behov, hvilke medarbejdere, der har den mest kærlige kontakt til hvilke beboere, så sandsynligheden for, at beboeren vælger den samme kontaktperson er størst muligt. Guide til lederne
- Lederne booker 1 times møder med alle beboere, deres familie og den eller de kontaktpersoner, der er tættest på beboeren
- Et værdigt liv og en værdig død skabes i kærlige og nærværende relationer, hvor den daglige kontaktperson samarbejder med beboeren og pårørende ud fra beboerens behov, selvbestemmelse og livskvalitet til det sidste.

IV. Trivsel og det gode samarbejde som forudsætning for værdighed i dagligdagen på alle niveauer

- Trivsel og samarbejde som forudsætning for arbejdet med livshistorier og ny organisering
- Differentierede forløb tilpasset situationen på det enkelte plejecenter, eksempelvis; fokus på, at mellemlederne er for langt væk fra kerneydelserne i dag og fokus på, at integrere køkkenpersonalet og madlavning/tilberedning tæt på beboerne.

V. Ledelse - Tæt på

- Ny virkelighed – Video – visionen for det enkelte plejecenter ... Hvad er det er en kultur vi ønsker at skabe for beboerne?
- I ledelse sammen – lærer hinanden bedre at kende og spille hinanden gode. Gennemgående fokus gennem hele forløbet
- Medarbejdernes relations cirkler på plads i august som optakt til arbejdet med livshistorierne og beboernes relations cirkler
- Livshistoriesporet starter i august og slutter i november
- Tilpasning af organisationen ud fra beboernes behov. På plads i november
- Træning i at udfolde mere livshistorie, nærvær, kærlighed og stjernestunder i dagligdagen starter ved den første livshistoriedialog i august og slutter aldrig samt skabe mere liv og kontakt i fællesrummet
- Træning i nærværende ledelse, nærværende kontakt med beboerne og mellem kollegaerne via ”skygge” og opbyggende feedback
- Lederstøtte hele vejen
- Effektmåling tager afsæt i værdighedspolitikken og værdierne og skal være i alles bevidsthed hele tiden. Første måling gennemføres i februar 2017.

b. Sammen om det nære sundhedsvæsen (2.000.000 kr.)

Der igangsættes en målrettet og effektorienteret indsats med det mål, at forebygge unødvendige indlæggelser samt genindlæggelser. Fokus er, at ældre borgere ikke skal opleve den belastning det er, at komme ind og ud af sygehuset.

Via et tæt samarbejde med akutafdelingen på sygehuset er målet, at en nærmere og relevant defineret målgruppe ”vendes i døren” – til videre behandling i hjemmet/på plejecentret. Er en borger syg og kræver hospitals behandling, skal dette selvfølgelig iværksættes. Konkret etableres akutsygeplejersker, med det formål at skabe et fagligt kvalificeret grundlag for arbejdet hen imod etablering af et egentligt akutteam. De overordnede formål er, at bidrage til, at reducere antallet af indlæggelser og genindlæggelser for borgere med udvalgte diagnoser/lidelser.

For borgerne vil det betyde, en oplevelse af øget kvalitet i indsatsen. Derudover vil det give bedre udnyttelse af ressourcer og kompetencer i sygeplejen herunder et bedre akutberedskab, der kan løse akutte opgaver som at fungere som udskrivningsvisitator udenfor dagvagt og forebygge indlæggelser/genindlæggelser for borgere med forebyggelige diagnoser – eksempelvis fald i hjemmet.

Derudover udarbejdes en indlæggelsesprofil (årsag, alder, indlæggelsesfrekvens mm.). Indlæggelsesprofilen danner grundlag for en efterfølgende prioritering af indsatsområdet. Derudover kortlægges aktuelle utilfredsstillende borger-forløb. Fokus er; A sag til indlæggelse, kommunikationen hjemmepleje/sygehus/plejecenter m.fl. Og endeligt kortlægges de borgerforløb, der i samarbejde med lægerne, kan behandles hjemme/på plejecentret her og nu.

Der er ansat projektleder til at koordinere og styre processen ift. ovennævnte, ligesom pågældende har stor sundhedsfaglig indsigt, og dermed kan inspirere og

udfordre eksisterende indsatser, med det mål at skabe ny indsigt og dermed tilgang til fremtidig udvikling ift. målet nævnt ovenfor.

Mad og ernæring

I Slagelse Kommunes Værdighedspolitik for Ældreplejen er beskrevet; Spisesituationerne er det sociale samlingspunkt. Maden tilpasses efter den enkelte beboers ønsker og behov. Der er fokus på kvalitet og økologi". Der er i 2016 ikke afsat ekstra midler til det område specifikt, da det er forudsætningen at dette fokus indgår implicit som en naturlig del af hverdagen under indsatsområderne jf. ovenfor. Netop spisesituationerne forventes ikke at koste flere penge, det handler om tilgangen og dermed "mindset" hos personalet, hvilket der er sat penge af til at arbejde med.

4) En værdig død (1.500.000 kr.)

En værdig død, herunder ledsagelse til sygehus, læge mm. Fagligt kvalificeret personale skal sikre, at unødige indlæggelser undgås.

Borgerne på plejecentrene gives mulighed for ledsagelse i forbindelse med hospitalsindlæggelser, undersøgelser og lignende. Der kan ligeledes være tale om tilstedeværelse hos en enlig døende.

Konkret styrkes aften- og nattevagtordningen. Plejecentrene vil herefter have mulighed for, at sende det faste kendte personale med den enkelte borger i de nævnte situationer, og i stedet benytte den centrale aften- og nattevagtordning på plejecentret imens.

5) Ensomme ældre (200.000 kr.)

Der afsættes midler til inddragelse af frivillige til særlig indsats inden for ensomme ældre i lokalområderne. Midlerne samles i en pulje, hvoraf frivillige m.fl. kan søge om midler til formålet.

Målgruppen for indsatsen/aktiviteterne er ældre borgere i Slagelse Kommune, der er ensomme eller i risiko for at blive det. Aktiviteterne skal sigte på, at modvirke og forebygge ensomhed, blandt ældre borgere i lokalområderne i Slagelse Kommune.

Der gives ikke støtte til drift, så som lønmidler, løbende foreningsdrift, administration og huslejetilskud.

Puljen er primært tiltænkt aktiviteter drevet af lokalråd/landsbyråd beliggende i Slagelse Kommune, men øvrige frivillige foreninger i kommunen kan også komme i betragtning. Hvis lokalrådet i forvejen har modtaget støtte fra Slagelse Kommune til samme aktivitet, kan der som udgangspunkt ikke tildeles midler.

6) Udarbejdelse af værdighedspolitik, dialog og administration mv. (70.000 kr.)

Generelle udgifter i forbindelse med udarbejdelse, implementering og formidling af værdighedspolitikken: Blandt andet er afholdt workshop for Sundheds- og Seniorudvalget, Ældrerådet, pårørende, repræsentanter fra Ældresagen, samtlige

ledere i Center for Sundhed- og Omsorg, borger og plejecenterbeboer repræsentanter m.fl.

Tabel 2. Budget 2016 fordelt på udgifter	
	Kr.
Samlet beløb	14.796.000
Lønudgifter (mere personale mhp. flere varme hænder)	8.531.075
Kompetenceudvikling af personale	4.073.895
Anskaffelser	1.103.759
Andet	1.017.271
Udarbejdelse af værdighedspolitik, dialog og administration mv.	70.000
Udmøntning i alt	14.796.000

Note: Midlerne skal fordeles på overskrifterne og summe til det beløb, som kommunen modtager.

BOKS 2

Kommunens budget for 2016

Det bekræftes, at de i tabel 2 angivne midler ligger udover kommunens allerede vedtagne budget for 2016 (Sæt kryds)

X